

VII. КӘРХАНАЛАР ҲӘМ МЕКЕМЕЛЕР ХЫЗМЕТИНІН УЛЫҰМА КӨРИНСІ

Кәрхана хәм шөлкемлердің бирден-бир мәмлекетлик регистри мағлыұматлары бойынша, 2019 жылдың 1 октябрь жағдайына дизимнен өткен юридикалық тәрәплер саны 31810 ды курап, соннан 25381 бирлиги ямаса 79,7 проценти хәрәкет етип турыпты хәмде 6429 бирлиги ямаса 20,2 проценти хәрәкетсиз субъектлерди курайды.

Экономикалық хызмет түрлери бойынша дизимнен өткен кәрхана хәм шөлкемлердің тийкарғы бөлеги аўыл, тоғай хәм балық хожалығы 15400 субъект (48,4 %), саўда 4183 субъект (13,1 %), санаат 2295 субъект (7,2 %) хәм курылыс 2180 субъект (6,9 %) тараўларына туўры келеди.

1 октябрь жағдайына экономикалық хызмет түрлери бойынша жәми дизимнен өткен хәмде хәрәкет етип турған кәрхана хәм шөлкемлер саны

	Дизимнен өткен				Хәрәкет етип турғанлар			
	2018 ж.		2019 ж.		2018 ж.		2019 ж.	
	саны	жәмине салыстырғанда, %	саны	жәмине салыстырғанда, %	саны	жәмине салыстырғанда, %	саны	жәмине салыстырғанда, %
Жәми	28469	100,0	31810	100,0	24024	100,0	25381	100,0

соннан:

Аўыл, тоғай хәм балық хожалығы	14712	51,7	15400	48,4	10673	44,4	9349	36,8
Санаат	1729	6,1	2295	7,2	1676	7,0	2244	8,8
Қурылыс	1665	5,8	2180	6,9	1631	6,8	2145	8,5
Саўда	3228	11,3	4183	13,1	3109	12,9	4071	16,0
Тасыў хәм сақлаў	772	2,7	857	2,7	745	3,1	834	3,3

	Дизимнен өткен				Хәрекет етип турғанлар			
	2018 ж.		2019 ж.		2018 ж.		2019 ж.	
	саны	жәміне салыстырғанда, %	саны	жәміне салыстырғанда, %	саны	жәміне салыстырғанда, %	саны	жәміне салыстырғанда, %
Жасау хәм аўқатланыу бойынша хызметлер	915	3,2	1139	3,6	885	3,7	1109	4,4
Мәлимлеме хәм байланыс	311	1,1	334	1,0	288	1,2	318	1,3
Денсаулықты сақлау хәм социаллық хызметлер көрсетиу	285	1,0	353	1,1	280	1,2	347	1,4
Басқа түрлери	4852	17,1	5069	16,0	4737	19,7	4964	19,5

Дизимнен өткен юридикалық шахслар (фермер хәм дийқан хожалықларысыз)

2019 жылдың 1 октябрь жағдайына 18504 кәрханалар дизимнен өткен болып, экономикалық хызмет түрлери бойынша 22,6 % сауда, аўыл, тоғай хәм балық хожалығында 11,3 %, санатта 12,4 %, 11,8 % қурылыс, 6,2 %, жасау хәм аўқатланыу бойынша хызметлер, 4,6 % тасыу хәм сақлау, мәлимлеме хәм байланыс 1,8 %, денсаулықты сақлау хәм социаллық хызметлерде 1,9 % тен хәмде 27,4 % басқа хызмет түрлери үлесине туўры келеди.

2019 жыл январь-сентябрьде жәми 3144 жаңа кәрхана дизимге алынған (соннан киши бизнес субъектлери 2993). Олардың тийкарғы бөлеги Нөкис қаласында (республика бойынша жәми дизимге алынған кәрханалардың 29,6 процент), Төрткүл (10,3 процент), Әмиўдәрья (7,4 процент), Беруний (7,1 процент), Қоңырат (6,1 процент) хәм Елликқала (6,0 процент) районларына туўры келди.

1 октябрь жағдайына экономикалық қызмет түрлері бойынша дизимге алынған хәм хәрекет етип турған кәрхана хәм шөлкемлер саны

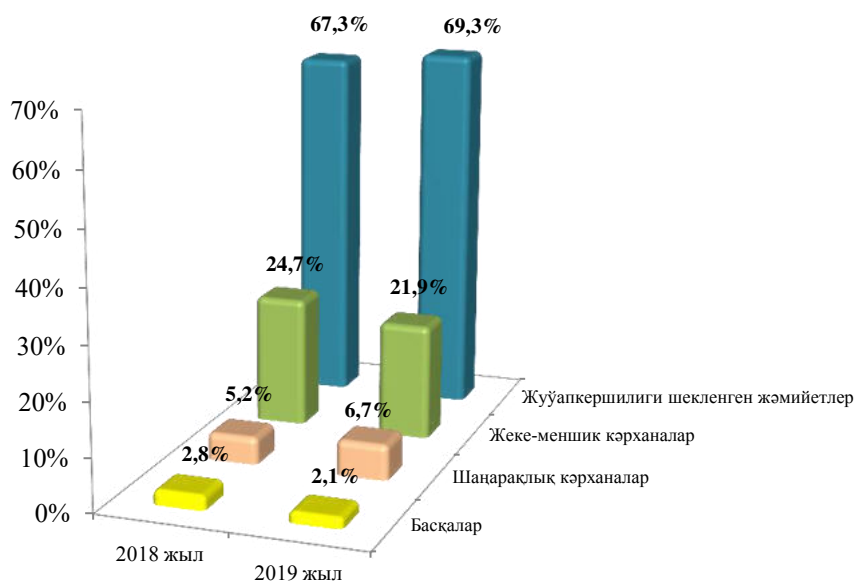
	Дизимнен өткен				Хәрекет етип турғанлар			
	2018 ж.		2019 ж.		2018 ж.		2019 ж.	
	саны	жәміне салыстырғанда, %	саны	жәміне салыстырғанда, %	саны	жәміне салыстырғанда, %	саны	жәміне салыстырғанда, %
Жәми	15713	100,0	18504	100,0	15230	100,0	18031	100,0
<i>соннан:</i>								
Аўыл, тоғай хәм балық хожалығы	1956	12,4	2094	11,3	1879	12,3	1999	11,1
Санаат	1729	11,0	2295	12,4	1676	11,0	2244	12,4
Қурылыс	1665	10,6	2180	11,8	1631	10,7	2145	11,9
Саўда	3228	20,5	4183	22,6	3109	20,4	4071	22,6
Тасыў хәм сақлаў	772	4,9	857	4,6	745	4,9	834	4,6
Жасаў хәм аўқатланыў бойынша хызметлер	915	5,8	1139	6,2	885	5,8	1109	6,2
Мәлимлеме хәм байланыс	311	2,0	334	1,8	288	1,9	318	1,8
Ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер көрсетиў	285	1,8	353	1,9	280	1,8	347	1,9
Басқа түрлері	4852	31,0	5069	27,4	4737	31,2	4964	27,5

Кәрханалар хәм шөлкемлердің бирден-бир мәмлекетлик регистри мағлыўматлары бойынша, 2019 жылдың 1 октябрь жағдайына дизимге алынған юридикалық шахслар саны 18504 ти қурап, соннан 18031 бирлиги ямаса 97,5 проценти хәрекет етип тур.

2019 жыл 1 октябрь жағдайына дизимге алынған коммерциялық кәрханалардың саны 14830 ды қурады. Дизимге алынған коммерциялық кәрханалардың улыўма санынан 10275 бирлиги жуўапкершилиги шекленген жәмийетлер, 3244 бирлиги жеке меншик кәрханалар, 991 бирлиги шаңарақлық кәрханалар, 27 бирлиги акциянерлик жәмийетлер үлесине хәмде 293 бирлиги басқа коммерциялық кәрханалар үлесине туўры келди.

Дизимге алынған коммерциялық кәханалар-юрдикалық шахслардың шөлкемлестиріу-хуқықый формалары

(1 октябрь жағдайына, улыўма санына салыстырғанда пайыз есабында)

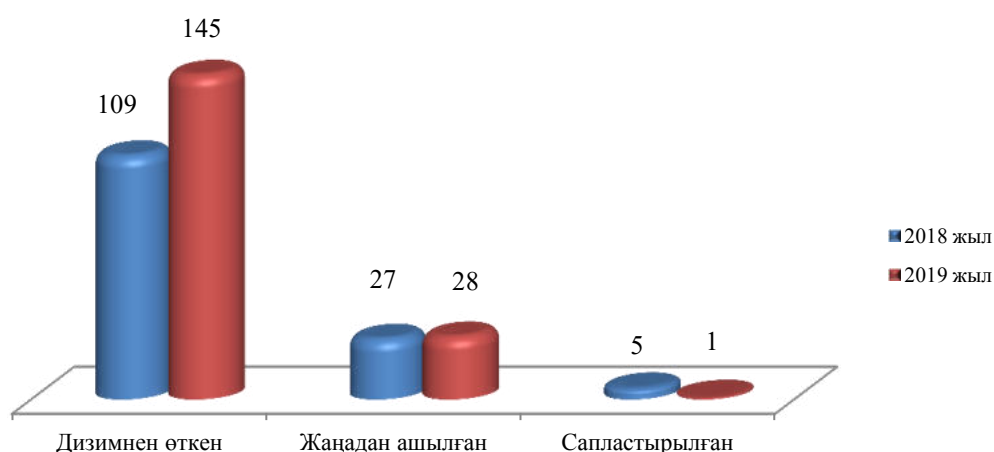
Дизимнен өткен, жаңадан ашылған хәм сапластырылған киши кәхана хәм микрофирмалар

(1 октябрь жағдайына, фермер хәм дийқан хожалықларысыз, бирлик)

Кәханалар хәм шөлкемлердің бирден-бир мәмлекетлик регистри мағлыўматлары бойынша, 2019 жыл 1 октябрь жағдайына 14745 киши кәхана хәм микрофирмалар – юрдикалық шахслар (фермер хәм дийқан хожалықларысыз) дизимнен өткен болып, бул көрсеткиш өткен жылдың тийисли дәуирине салыстырғанда 22,2 процентке асқан. Сондай ақ, 2019 жыл январь-сентябрь айларында жәми 2993 субъект жаңадан ашылған хәмде 612 субъект сапластырылған, бул көрсеткишлер өткен жылға салыстырғанда тийисли түрде 1,8 есеге асқан хәмде сапластырылған субъектлер 89,9 процентти курады.

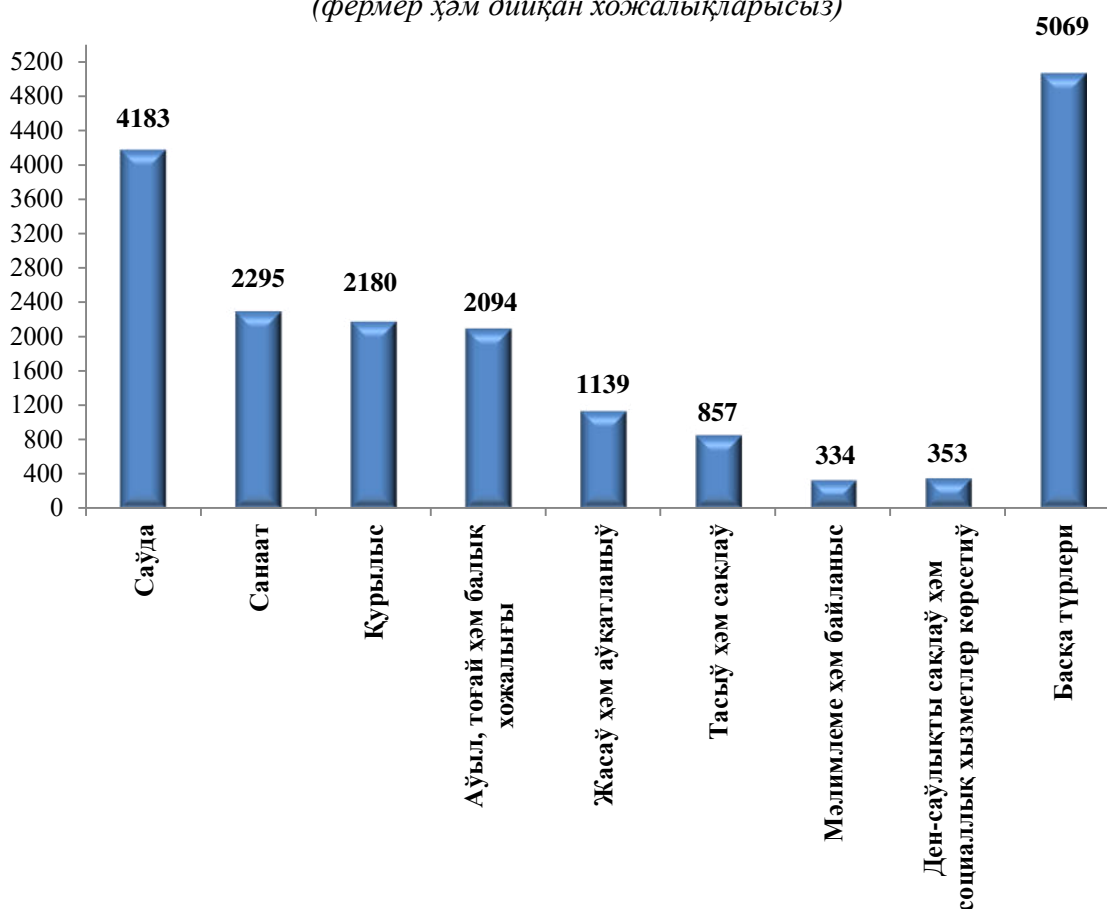
**Дизимнен өткен, жаңадан ашылған хәм сапластырылған шет ел инвестициялары қатынасындағы кәрханалар саны,
(Октябрь жағдайына, бирлик)**

**2019 жыл 1 октябрь жағдайына экономикалық хызмет түрлери бойынша кәрханалар хәм шөлкемлер саны,
(фермер хәм дийқан хожалықларысыз, бирлик)**

	Дизимнен өткен	Хәрекет етип турған	Жаңадан ашылған
Жәми	18504	18031	3144
Аўыл, тоғай хәм балық хожалығы	2094	1999	247
Санаат	2295	2244	621
Қурылыс	2180	2145	484
Саўда	4183	4071	1068
Тасыў хәм сақлаў	857	834	106
Жасаў хәм аўқатланыў бойынша хызметлер	1139	1109	198
Мәлимлеме хәм байланыс	334	318	59
Ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер көрсетиў	353	347	61
Басқа түрлери	5069	4964	300

2019 жыл 1 октябрь жағдайына экономикалық хызмет түрлери бойынша дизимге алынған кәрхана хәм шөлкемлер саны,
(фермер хәм дийқан хожсалықларысыз)

Аймақлар бойынша дизимнен өткен кәрхана хәм шөлкемлер саны бойынша ең көби Нөкис қаласы (5703 бирлик), Төрткүл (1910), Беруний (1533), Әмиўдәрья (1381), хәм Елликқала (1156) районлары үлесине туўры келеди. Тахтакөпир (345), Мойнақ (393) хәм Шоманай (454) районларында болса қарханалар саны азлығы гүзетилген.

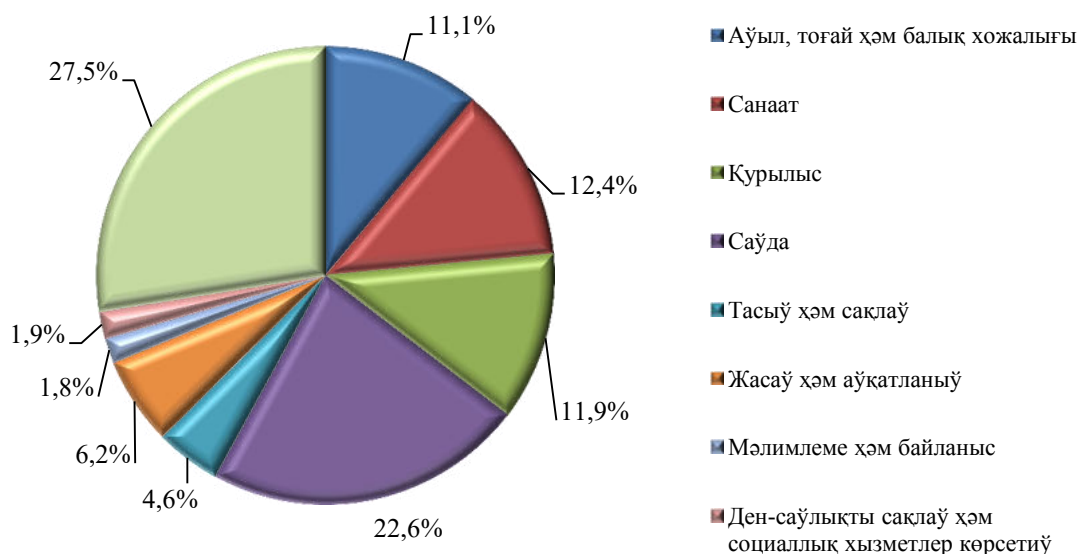
Хәрекет етип турған юридикалық шахслар

Хәрекет етип турған кәрхана хәм шөлкемлер саны 18031 ти қурап, өткен жылдың тийисли дәўирине салыстырғанда 2801 (18,4 %) ге өскен.

Экономикалық хызмет түрлери бойынша жәми хәрекет етип турған кәрхана хәм шөлкемлердің улыўма санына салыстырғанда 22,6 % саўда, 12,4 % санаат, 11,9 % қурылыс, 11,1 % аўыл, тоғай хәм балық хожалығы, 6,2 % жасаў хәм аўқатланыў бойынша хызметлер, 4,6 % тасыў хәм сақлаў, мәлимлеме хәм байланыс 1,8%, ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер көрсетиўде 1,9 % хәм 27,5 % басқа хызмет түрлери үлесине туўры келеди.

Экономикалық хызмет түрлери бойынша хәрекет етип турған юридикалық шахслар

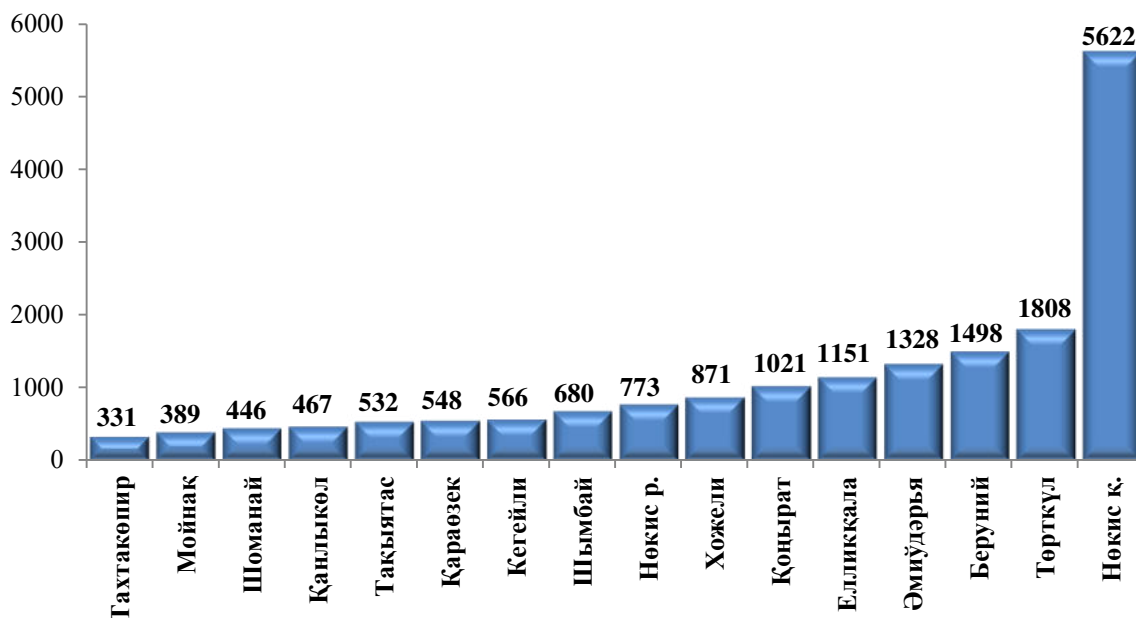
(фермер хәм дийқан хожалықларысыз, процент есабында)

Аймақлар бойынша қарағанда, хәрекет етип турған кәрхана хәм шөлкемлер саны бойынша ең көби Нөкис қаласы (5622 бирлик), Төрткүл (1808), Беруний (1498), Әмиўдәрья (1328) хәм Елликқала (1151) районлары үлесине туўры келеди. Тахтакөпир (331), Мойнақ (389), хәмде Шоманай (446) районларында болса кәрханалар саны аз екенлигин көриў мүмкин.

Аймақлар бойынша хәрекет етип турған кәрхана хәм шөлкемлер саны,

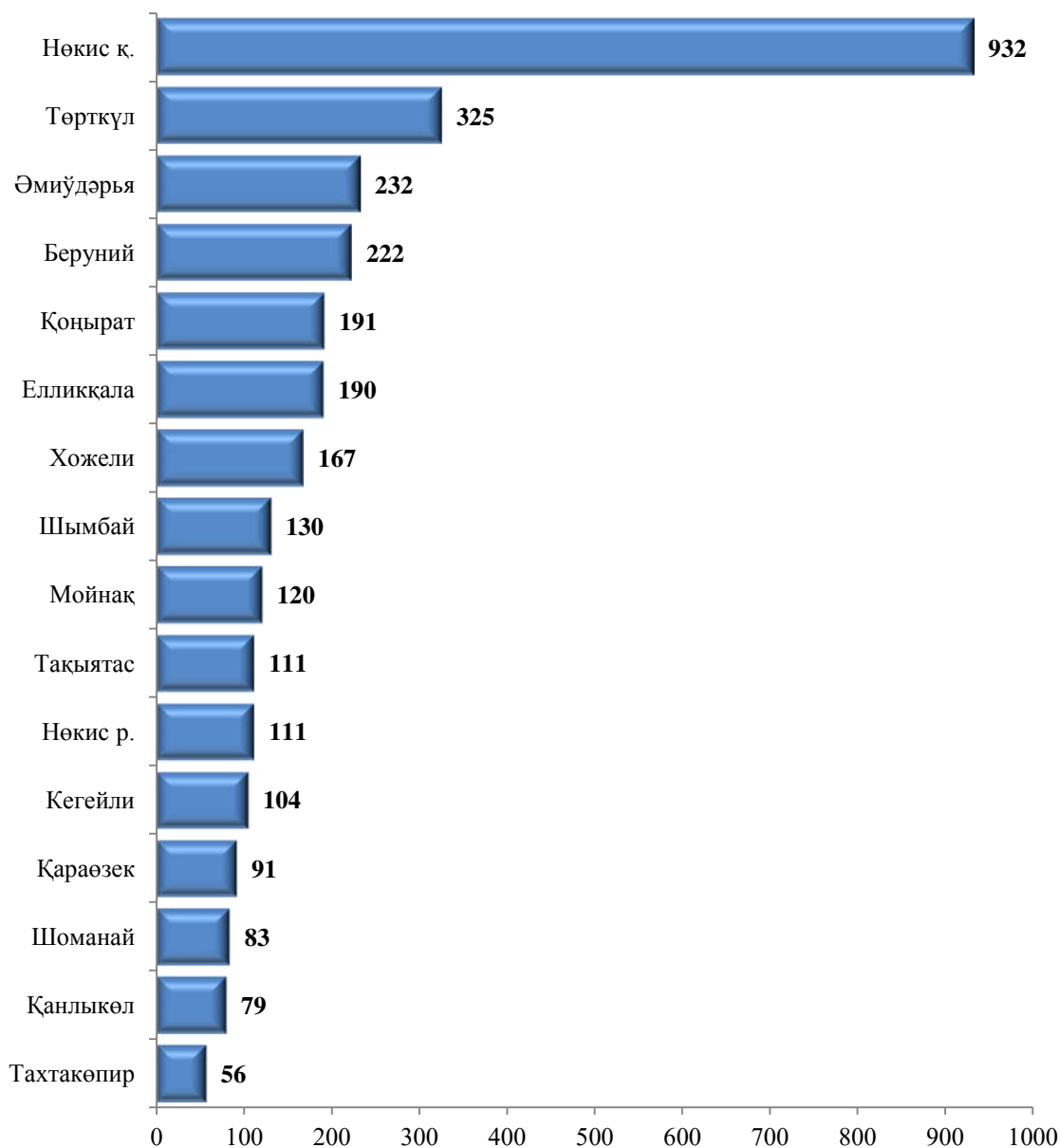
(фермер хәм дийқан хожалықларысыз, бирлик)

Жаңадан ашылған юридикалық шахслар

2019 жыл январь-сентябрь айларында 3144 кәрхана хәм шөлкемлер жаңадан ашылған болып, бул көрсеткиш 2018 жылдың тийисли даўирине салыстырғанда 50,8 % ке көп. Ең көп жаңадан ашылған кәрхана хәм шөлкемлер Нөкис қаласы (932 бирлик), Төрткүл (325), Әмиўдәрья (232) хәм Беруний (222) районлары үлесине туўры келеди. Тахтакөпир (56), Қанлыкөл (79) Шоманай (83) хәмде Қараөзек (91) районларында кәрхана хәм шөлкемлерди ашыў көрсеткиши төмен дәрежеде.

Қала хәм районлар бойынша жаңадан ашылған кәрхана хәм шөлкемлердиң саны,
(фермер хәм дийқан хожалықларысыз, бирлик)

Экономикалық қызмет түрлері бойынша ең көп кәріханалар саны сауда (1068 бірлік), санаат (621), қурылыс (484) хәм аўыл, тоғай хәм балық хожалығы (247) тараўларында дүзилген. Ең аз мўғдары болса, ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер көрсетиў (61), мәлимлеме хәм байланыс (59) хәмде тасыў хәм сақлаў (106) хызмет түрлерине туўры келеди.

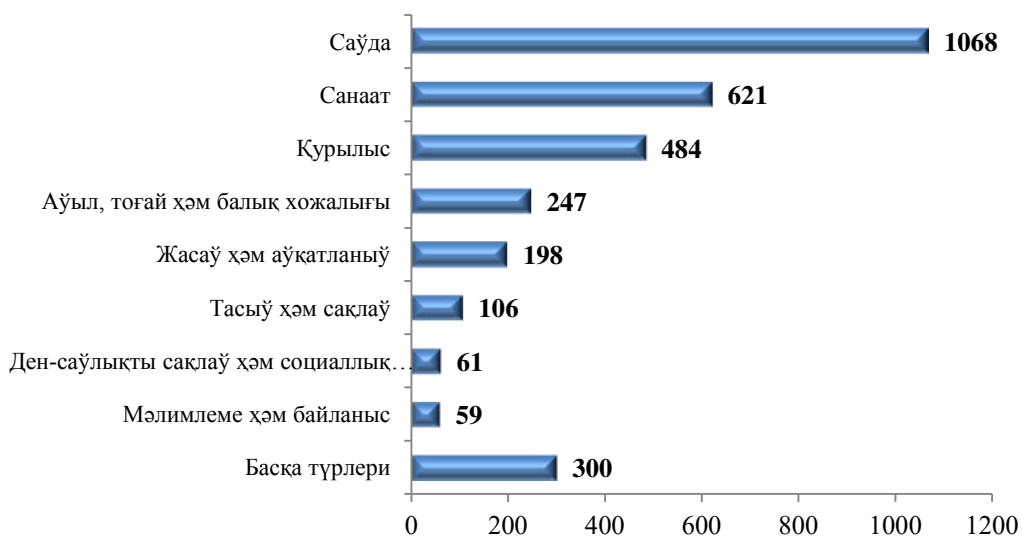
Жаңадан ашылған кәріхана хәм шөлкемлердин экономикалық хызмет түрлері бойынша жыллар кесиминде саны,

(1 октябрь жағдайына, фермер хәм дийқан хожалықларысыз, бірлік)

	2017 жыл		2018 жыл		2019 жыл	
	кәріхана саны	үлесі, %	кәріхана саны	үлесі, %	кәріхана саны	үлесі, %
Республика бойынша жәми	1497	100,0	2085	100,0	3144	100,0
Сауда	244	16,3	343	16,5	1068	34,0
Аўыл, тоғай хәм балық хожалығы	342	22,8	292	14,0	247	7,9
Қурылыс	166	11,1	304	14,6	484	15,4
Санаат	325	21,7	366	17,6	621	19,7
Жасаў хәм аўқатланыў бойынша хызметлер	113	7,5	111	5,3	198	6,3
Тасыў хәм сақлаў	47	3,1	65	3,1	106	3,4
Мәлимлеме хәм байланыс	30	2,0	17	0,8	59	1,9
Ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызмет көрсетиў	35	2,3	38	1,8	61	1,9
Басқа түрлері	195	13,2	549	26,3	300	9,5

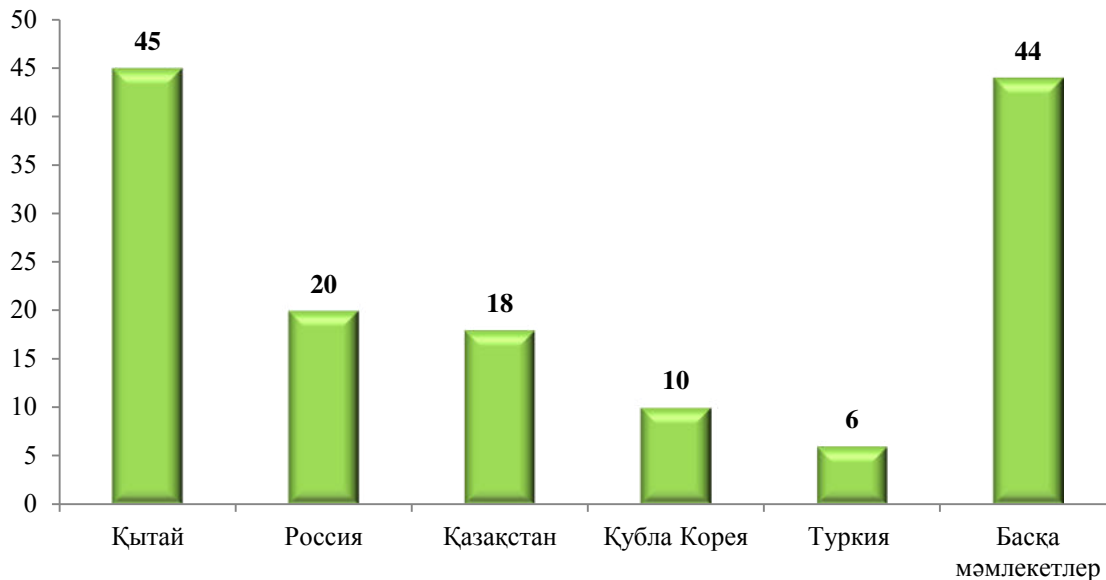
Жаңадан ашылған кәріхана хәм шөлкемлердин экономикалық хызмет түрлері бойынша саны,

(фермер хәм дийқан хожалықларысыз, бірлік)

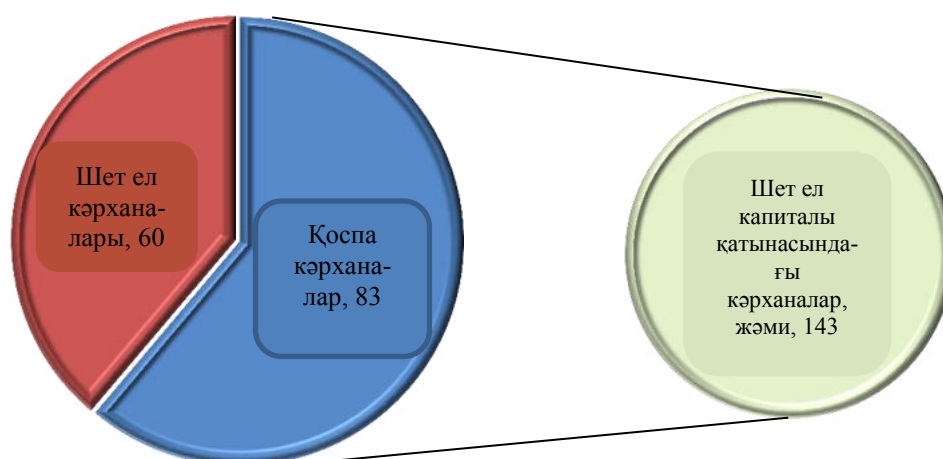
2019 жыл 1 октябрь жағдайына хәрекет етип турған шет ел капиталы қатынасындағы кәрханалар саны 143 ти қурады. Өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда 34 ке ямаса 31,2 % ке өскен. Бул кәрханалардың тийкарғы бөлеги Қытай Халық Республикасы, Россия Федерациясы, Қазақстан Республикасы хәм Қубла Корея Республикасы үлеслерине туўры келеди.

Шет ел капиталы қатынасындағы хәрекет етип турған кәрханалардың партнер мәмлекетлер бойынша саны, бирлик

Шет ел капиталы қатынасындағы хәрекет етип турған кәрханалардан 83 бирлиги қоспа кәрханалар, 60 бирлиги болса шет ел кәрханалары үлесине туўры келеди.

Хәрекет етип турған шет ел капиталы қатынасындағы кәрханалар қурамында қоспа кәрханалар хәм шет ел кәрханалары саны, бирлик

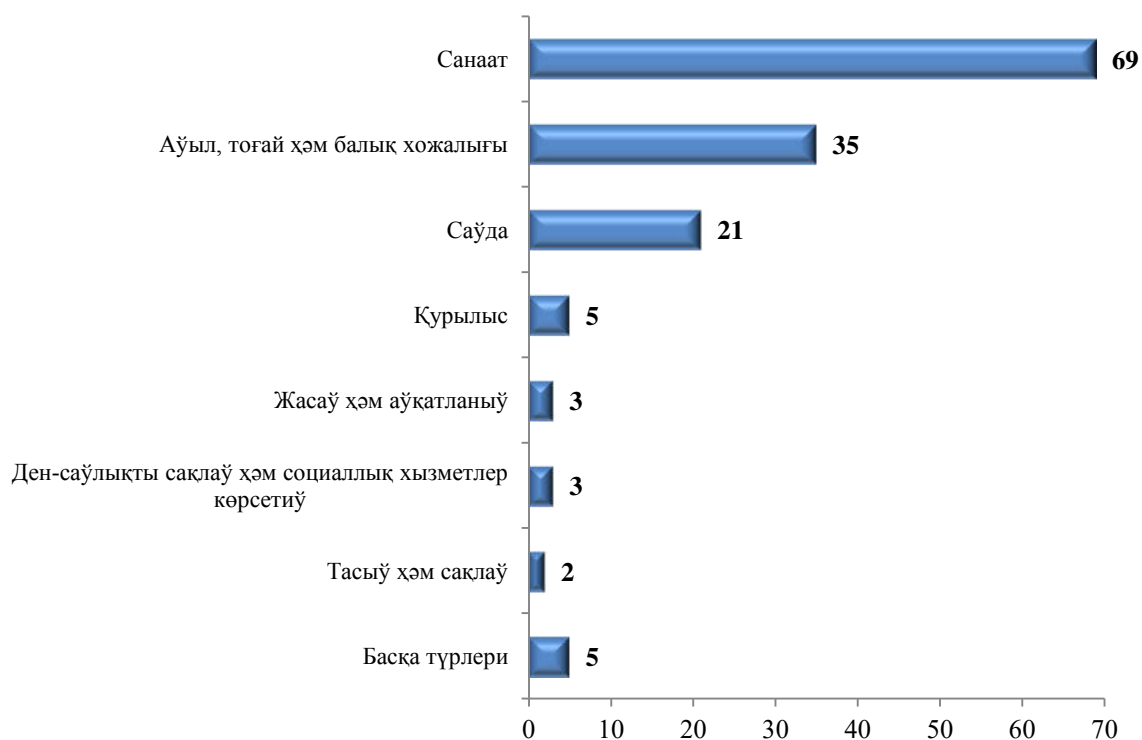
Аймақалар бойынша, шет ел капиталы қатынасындағы қарханалардың тийкарғы бөлеги Нөкис қаласы (33 бирлик, ямаса жəмине салыстырғанда үлеси 23,1 %), Мойнақ (19 бирлик, ямаса 13,3 %), Тақыятас (10 бирлик, ямаса 7,0 %) районлары үлеслерине туўры келеди. Шет ел капиталы қатынасындағы қарханалардың ең аз муғдары Хожели хэм Төрткүл (3 бирликтен, ямаса 2,1 %), Шымбай (5, ямаса 3,5 %), Елликқала (5, ямаса 3,5 %) районлары үлеслерине туўры келеди.

Бул болса, усы аймақларда шет еллик партнерлар менен ислесиўди, инвестицияларды тартыў бойынша әмелге асырылыўы тийис болған жұмысларды жəне де раўажландырыўды талап етеди.

Егер хəрекет етип турған шет ел капиталы қатынасындағы қарханаларды экономикалық хызмет түрлери кесиминде көрилсе, ең көп санаатта 69 қархана (48,3 %), аўыл, тоғай хэм балық хожалығында 35 қархана (24,5 %) хэм саўдада 21 қархана (14,7 %) қураған. Ең азлары болса, қурылыста 5 (3,5), жасаў хэм аўқатланыў бойынша хызметлерде 3 қарханадан (2,1 %), ден-саўлықты сақлаў хэм социаллық хызметлер көрсетиўде 3 қархана (2,1 %), тасыў хэм сақлаўда 2 қархананы (1,4 %) қураған.

Көринип турғанындай, хəрекет етип турған шет ел капиталы қатынасындағы қарханалардың тийкарғы бөлеги санаат хэм аўыл, тоғай хэм балық хожалығы хызмет түрлерине туўры келеди. Сондай ақ, ең төмен үлеси болса, жасаў хэм аўқатланыў бойынша хызметлер, ден-саўлықты сақлаў хэм социаллық хызметлер хэмде тасыў хэм сақлаў хызмет түрлерине туўры келеди.

Экономикалық хызмет түрлери бойынша хəрекет етип турған шет ел капиталы қатынасындағы қарханалар саны, бирлик

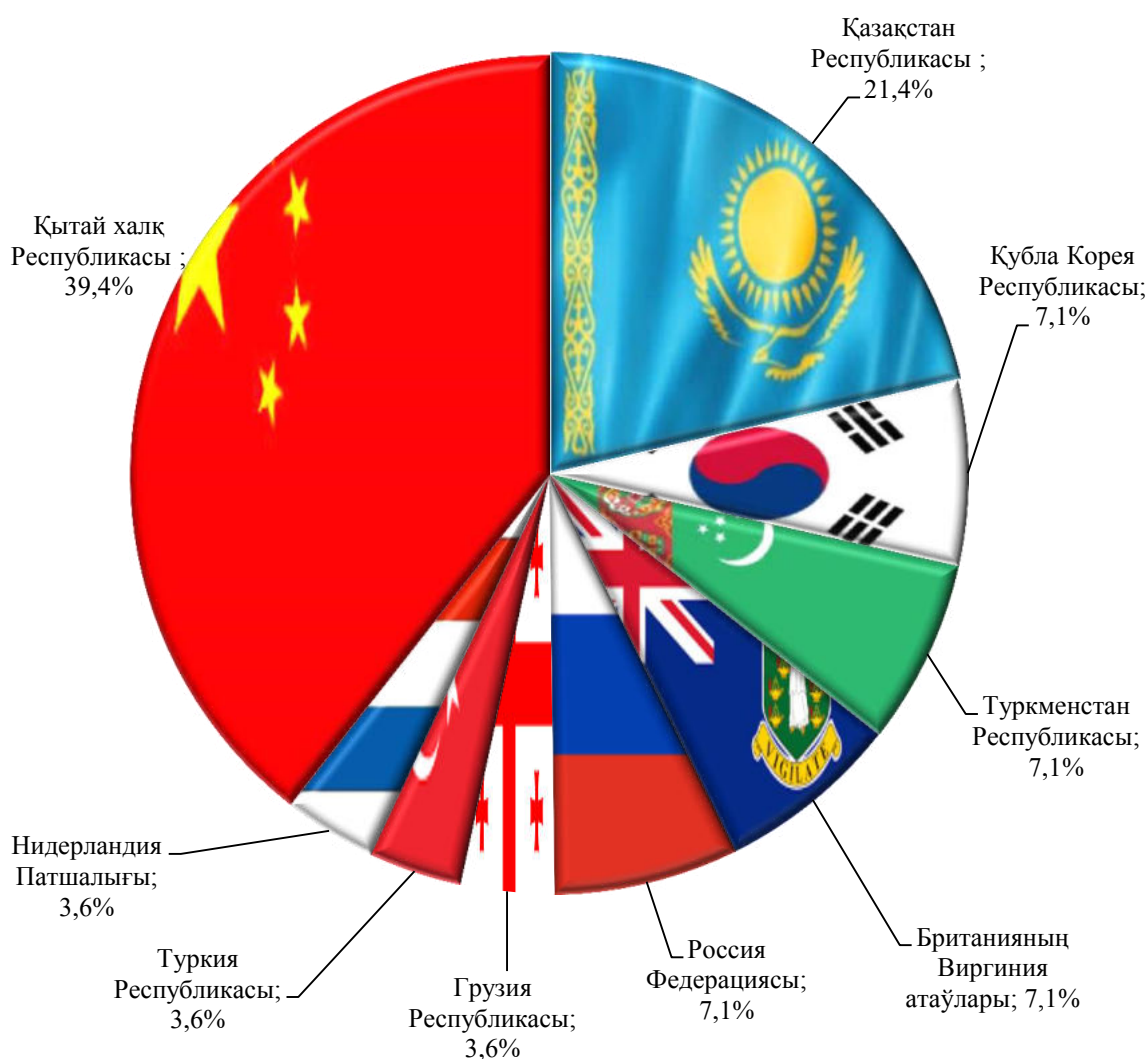

Жаңадан ашылған шет ел капиталы қатынасындағы кәrxаналар

2019 жылдың январь-сентябрь айларында шет ел капиталы қатынасындағы жаңадан ашылған кәrxаналардың саны 28 ди құраған. Бул көрсеткіш болса, өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда 1 бирлікке көбейген.

Бунда, Қытай халқ Республикасы – 11 бирліктен Қазақстан Республикасы – 6 бирліктен, Корея Республикасы, Россия Федерациясы, Туркменистан Республикасы, Британияның Виргиния атаулары – 2 бирліктен, хәмде Нидерландия Патшалығы, Туркия Республикасы, Грузия Республикаларында - 1 бирліктен шет ел капиталы қатынасындағы кәrxаналар жаңадан ашылған.

Жаңадан ашылған шет ел капиталы қатынасындағы кәrxаналардың партнер мәмлекетлер бойынша үлесі, (жәmine салыстырғанда процент есабында)

Жаңадан ашылған шет ел капиталы қатынасындағы кәrxаналарды экономикалық xызмет түрлері бойынша көретуғын болсақ, тийкарынан аўыл, тоғай хәм балық хожалығы (6 кәrxана), саўда (8 кәrxана) хәмде санаат (10 кәrxана) тараўлары үлеслерине туўры келеди.

1 октябрь жағдайына жаңадан ашылған шет ел капиталы қатынасындағы кәrxаналардың экономикалық хызмет түрлері бойынша саны, осим динамикасы

	2018 жыл		2019 жыл	
	жәми	жәмине салыстырғанда, %	жәми	жәмине салыстырғанда, %
Республика бойынша	27	100,0	28	100,0
Саўда	2	7,4	8	28,6
Санаат	9	33,3	10	35,7
Аўыл, тоғай хәм балық хожалығы	14	51,9	6	21,4
Қурылыс	1	3,7	2	7,1
Тасыў хәм сақлаў	-	-	1	3,6
Ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер	1	3,7	1	3,6

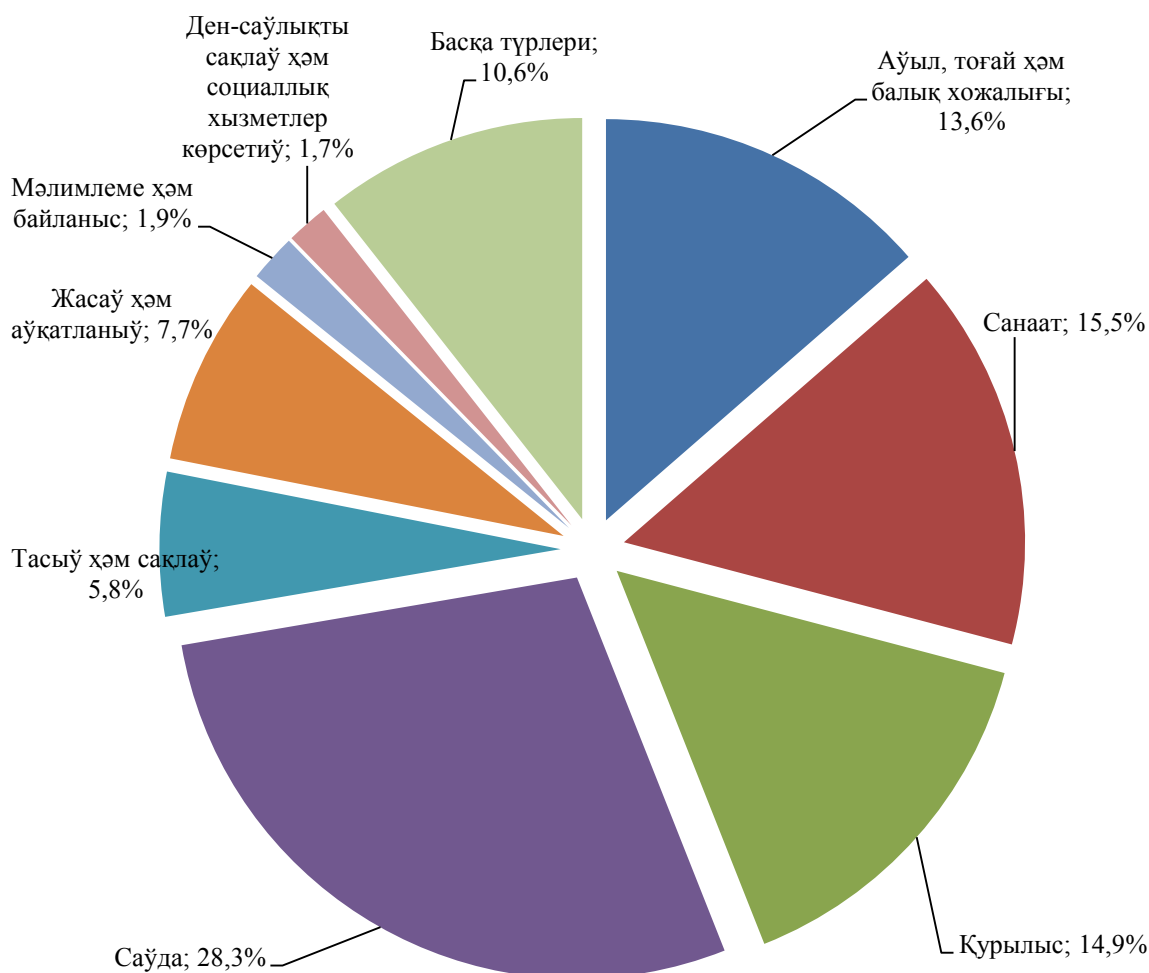
Киши кәrxана хәм микрофирмалар саны

2019 жыл 1 октябрь жағдайына хәрекет етип турған киши кәrxана хәм микрофирмалардың саны 14331 ды курады. Бул көрсеткиш 2018 жыл 1 октябрь жағдайына салыстырғанда 23,1 % ға асқан. Хәрекет етип турған киши кәrxана хәм микрофирмалардың тийкарғы бөлеги, яғный 4739 бирлиги (33,0 %) Нөкис қаласы, 1549 кәrxана (10,8 %) Төрткүл, Беруний 1205 кәrxана (8,4 %) хәмде 1021 кәrxана (7,1 %) Әмиўдәрья районлары үлеслерине туўры келеди.

Экономикалық хызмет түрлері бойынша хәрекет етип турған жәми 14331 киши кәrxана хәм микрофирмалардың 4055 си (28,3 %) – саўда, 2216 бирлиги (15,5 %) – санаат, 1946 бирлиги (13,6 %) – аўыл, тоғай хәм балық хожалығы, 2134 бирлиги (14,9 %) – қурылыс, 1105 кәrxана (7,7 %) – жасаў хәм аўқатланыў бойынша хызметлер тараўы, 829 бирлиги (5,8 %) – тасыў хәм сақлаў, 280 бирлиги (1,9 %) – мәлимлеме хәм байланыс тараўы, 251 кәrxана (1,7 %) – ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер көрсетиў, сондай-ақ, 1515 бирлиги (10,6 %) – баска хызмет түрлері үлеслерине туўры келеди.

Усыдан көринип турғанындай, хәрекет етип турған киши кәрхана хәм микрофирмалардың тийкарғы бөлеги саўда, санаат хәмде қурылыс тараўы хызмет түрлерине туўры келеди. Сондай ақ, ең аз үлеси болса, ден-саўлықты сақлаў хәмде мәлимлеме хәм байланыс тараўы хызмет түрлерине туўры келеди.

Хәрекет етип турған киши кәрхана хәм микрофирмалардың экономикалық хызмет түрлери бойынша үлеси,
(жәmine салыстырғанда процент есабында)

2019 жыл январь-сентябрь айларында 2993 киши кәрхана хәм микрофирмалар жаңадан ашылған. Бул болса, өткен жылдың усы дәўирине салыстырғанда 1,8 есеге көбирек. Ең көп жаңадан ашылған киши кәрхана хәм микрофирмалар Нөкис қаласы (885 кәрхана), Төрткүл (311), Әмиўдәрья (224), Беруний (201), Елликқала (178) хәм Қоңырат(177 кәрханадан) районлары үлеслерине туўры келеди. Ең аз муғдары Тахтакөпир (54) хәмде Қанлықөл (78) районларына туўры келди.

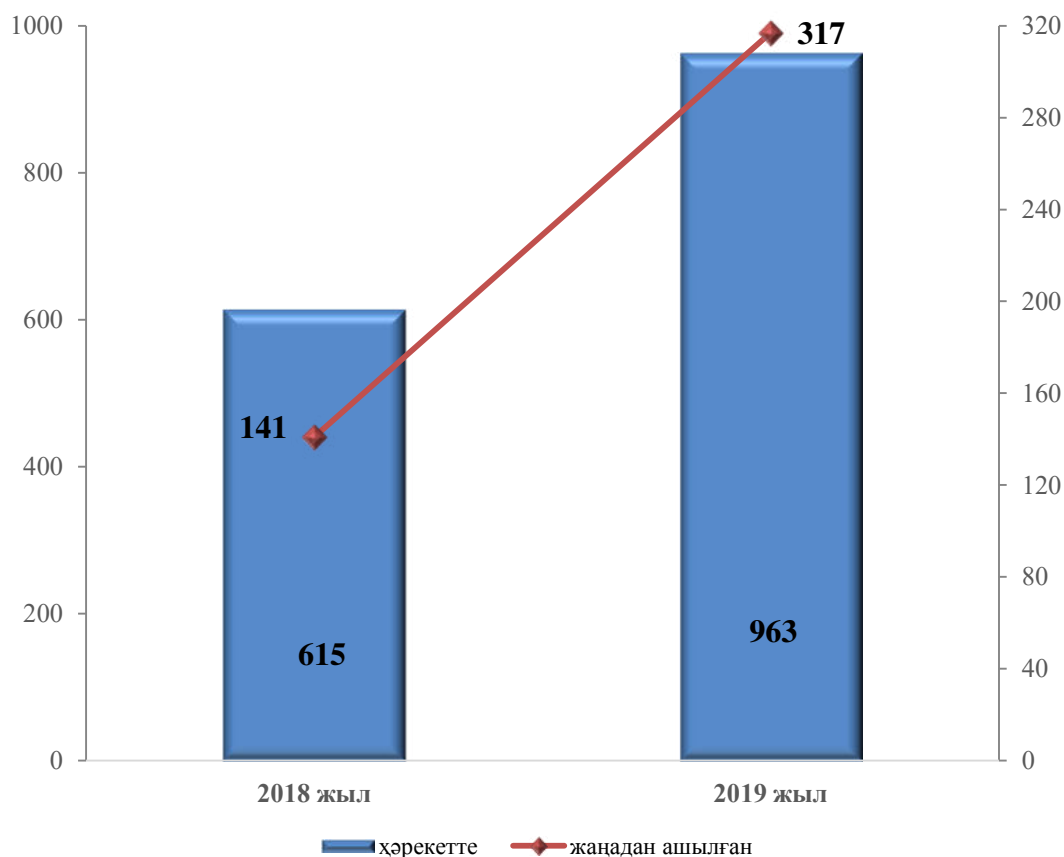
Экономикалық хызмет түрлери бойынша ең көп саўда тараўында (1068 кәрхана), санаатта (621), қурылыста (483) хәм аўыл, тоғай хәм балық хожалығында (245) жаңадан кәрханалар ашылған. Ең аз муғдары болса, тасыў хәм сақлаў (106), ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлерде (43) жаңадан ашылған.

Шаңарақлық кәрханалар саны

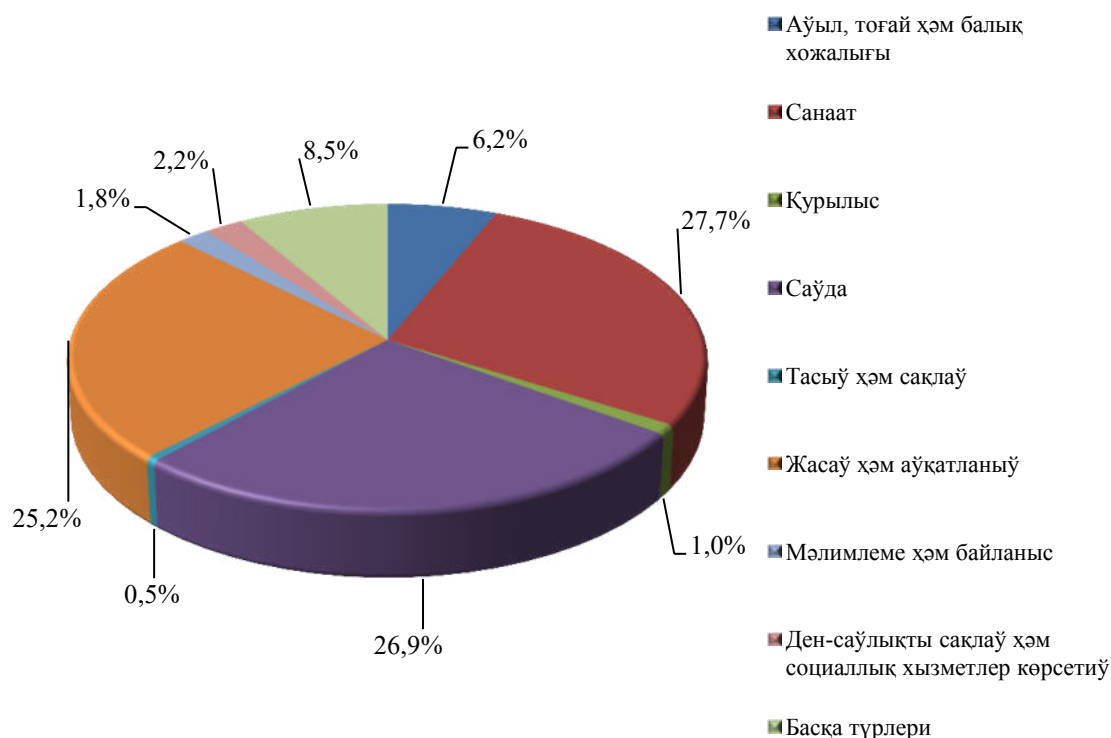
Юридикалық шахс шөлкемлестирген ҳалда дизимнен өткен шаңарақлық кәрханалар саны – 2019 жылдың 1 октябрь жағдайына 991 ди курап, олардан 963 бирлиги ямаса 97,2 % хәрекет етип турыпты. Бул көрсеткиш өткен жылдың усы даўирине салыстырғанда мәмлекетлик дизимнен өткенлердиң хәмде хәрекет етип турғанлардың улыўма саны орташа 56,5 % ға асқанлығын айтып өтиў тийис.

Хәрекет етип турған шаңарақлық кәрханалардың экономикалық хызмет түрлери бойынша қаралғанда олардың 25,2 проценти ямаса 243 бирлиги жасаў хәм аўқатланыў хызметлери, 27,7 проценти ямаса 267 бирлиги санаат, 26,9 проценти ямаса 259 бирлиги саўда, 6,2 проценти ямаса 60 бирлиги аўыл, тоғай хәм балық хожалығы, 2,2 проценти ямаса 21 бирлиги ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер, 1,8 проценти ямаса 17 бирлиги мәлимлеме хәм байланыс, 1,0 проценти ямаса 10 бирлиги қурылыс, 0,5 проценти ямаса 5 бирлиги тасыў хәм сақлаў хәмде 8,5 проценти ямаса 81 бирлиги басқа хызмет түрлери үлесине туўры келеди.

Январь-сентябрь айларында хәрекеттеги хәмде жаңадан ашылған шаңарақлық кәрханалар саны

Харекет етип турған шаңарақлық кәрханалардың экономикалық хызмет түрлери бойынша үлеси, (жәмине салыстырғанда процент есабында)

Экономикалық хызмет түрлери бойынша қарайтуғын болсақ, ең көп сауда хәмде санаатта, ең аз муғдары болса, қурылыс, тасыў хәм сақлаў хызмет түрлерине туўры келеди.

Сапластырылған кәрхана хәм шөлкемлер

2019 жылдың январь-сентябрь айларында жәми 675 кәрхана хәм шөлкемлер сапластырылған. Бул көрсеткиш өткен жылдың усы дәўирине салыстырғанда 85 ке кемейген.

Сапластырылған 675 кәрханаларды экономикалық хызмет түрлери бойынша алып қарайтуғын болсақ, 168 бирлиги (24,9 %) сауда, 101 бирлиги (15,0 %) ауыл, тоғай хәм балық хожалығы, 85 бирлиги (12,6 %) қурылыс, 83 бирлиги (12,3 %) санаат, 38 бирлиги (5,6 %) тасыў хәм сақлаўда, 37 бирлиги (5,5 %) жасаў хәм аўқатланыў бойынша хызметлер, 19 бирлиги (2,8 %) мәлимлеме хәм байланыста, 5 бирлиги (0,7 %) ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер хәмде 139 бирлиги (20,6 %) басқа хызмет түрлери үлеслерине туўры келеди. Соннан көринип турғанындай, сапластырылған кәрханалардың тийкарғы бөлеги сауда хәм ауыл, тоғай хәм балық хожалығы хызмет түрлерине туўры келеди. Сондай ақ, ең аз үлеси болса, мәлимлеме хәм байланыс хәмде ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер түрлерине туўры келеди.

1 октябрь жағдайына сапластырылған кәrxаналар хәм шөлкемлердин экономикалық хызмет түрлери бойынша бөлистрилиүйи
(фермер хәм дийқан хожалықларысыз, бирлик)

	2018 жыл		2019 жыл		Парқы, (+;-)
	сони	жәmine салыстыр- гандан, %	сони	жәmine салыстыр- гандан, %	
Республика бойынша	760	100,0	675	100,0	-85
Аўыл, тоғай хәм балық хожалығы	100	13,2	101	15,0	1
Санаат	86	11,3	83	12,3	-3
Қурылыс	78	10,3	85	12,6	7
Саўда	193	25,4	168	24,9	-25
Тасыў хәм сақлаў	73	9,6	38	5,6	-35
Жасаў хәм аўқатланыў	60	7,9	37	5,5	-23
Мәлимлеме хәм байланыс	27	3,6	19	2,8	-8
Ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер	29	3,8	5	0,7	-24
Басқа түрлери	114	14,9	139	20,6	25

2019 жыл январь-сентябрь айларында 612 киши исбилерменлик субъектлери сапластырылған. Олардың тийкарғы бөлеги 167 бирлиги (27,3 %) саўда, 99 бирлиги (16,2 %) аўыл, тоғай хәм балық хожалығы, 85 бирлиги (13,9 %) қурылыста, 82 бирлиги (13,4 %) санаат, 38 бирлиги (6,2 %) тасыў хәм сақлаўда, 37 бирлиги (6,0 %) жасаў хәм аўқатланыў, 19 бирлиги (3,1 %) мәлимлеме хәм байланыс, 3 бирлиги (0,5 %) ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер хәмде 82 бирлиги (13,4 %) басқа хызмет түрлери үлесине туўры келген.

Исбилерменликти қоллап-қуўатлаў нәтийжесинде аймақларда сапластырылған киши кәrxана хәм микрофирмалар саны жылдан жылға кемейип бармақта.

Бул жөнелисте тийкарынан Қоңырат – 29 ға, Қараөзек-26 ға, Беруний - 26 ға, Кегейли - 19 ға, Төрткүл – 15 ке, Қанлықөл – 14 ке, хәмде Мойнақ хәм Тахтакөпир районларында - 8 бирлик киши кәrxана хәм микрофирмалар өткен жылға салыстырғанда кем сапластырылғанлығын қориў мүмкин.

Кәрхана хәм шөлкемлер саны
(фермер хәм дийкан хожалықларысыз, бирлик)

	2019 жыл 1 октябрьге дизимнен өткен	2019 жыл январь-сентябрь	
		жаңадан ашылды	сапластырылды
Қарақалпақстан Республикасы	18504	3144	675
Нөкис қ.	5703	932	297
<i>районлар:</i>			
Әмиўдәрья	1381	232	27
Беруний	1533	222	22
Қанлыкөл	483	79	10
Қараөзек	550	91	13
Кегейли	580	104	8
Қоңырат	1055	191	40
Мойнақ	393	120	15
Нөкис	787	111	21
Тақыятас	570	111	9
Тахтакөпир	345	56	12
Төрткүл	1910	325	29
Хожели	900	167	67
Шымбай	704	130	31
Шоманай	454	83	25
Елликқала	1156	190	49

**Дизимге алынған юридикалық тәреплердің
шөлкемлестірілуі шикі хуқықый түрлері бойынша бөлінуі
(2019 жыл 1 октябрь жағдайына, фермер хәм дийхан хожалықларсыз)**

	Жәми, бирлик	Улыўма санына салыстырғанда процент есабында		Комерция- лық кәрханалары сонында жеке кәрханалар- дың үлесі,%
		комерциялық емес	комерциялық	
Қорақалпоғистон Республикаси	18504	19,9	80,1	21,9
Нукус ш.	5703	15,5	84,5	14,5
<i>туманлар:</i>				
Амударё	1381	22,0	78,0	13,4
Беруний	1533	19,0	81,0	33,2
Қонликўл	483	27,0	73,1	36,3
Қораўзак	550	23,6	76,4	13,3
Кегейли	580	29,3	70,7	17,6
Қўнғирот	1055	23,5	76,5	35,8
Мўйноқ	393	23,9	76,1	17,1
Нукус	787	18,7	81,3	11,9
Тахиатош	570	22,5	77,5	33,3
Тахтақўпир	345	34,5	65,5	27,0
Тўртқўл	1910	13,5	86,5	19,6
Хўжайли	900	21,0	79,0	22,5
Чимбой	704	28,7	71,3	21,3
Шуманай	454	28,2	71,8	46,9
Элликқалъа	1156	21,9	78,1	40,3

2019 жыл 1 октябрь жағдайына шөлкестірілушілік хуқықый түрлері бойынша дизимнен өткен комерциялық кәрханалардың улыўма саны
(фермер ҳәм дийхан хожалықларсыз)

	Жами дизимге алынған	соннан:					
		Жуўапкершилиги шекленген жәмийетлер	Шаңарақлық кәрханалар	Жеке-меншик кәрханалар	Унитар кәрханалар	Акционерлик жәмийеттери	Баскалар
Қарақалпақстан Республикасы	14830	10275	991	3244	135	27	158
Нөкис қ.	4819	3846	186	700	38	11	38
<i>районлар:</i>							
Әмиўдәрья	1077	695	224	144	6	1	7
Беруний	1242	735	66	412	5	2	22
Қанлыкөл	353	184	33	128	3	2	3
Қараөзек	420	345	7	56	4	-	8
Кегейли	410	302	14	72	5	1	16
Қоңырат	807	444	47	289	16	1	5
Мойнақ	299	228	11	51	4	-	5
Нөкис	640	515	38	76	6	-	5
Тақыятас	442	238	42	147	10	3	2
Тахтакөпир	226	128	22	61	5	-	10
Төрткүл	1653	1180	129	324	9	2	9
Хожели	711	472	69	160	7	2	1
Шымбай	502	369	10	107	6	1	9
Шоманай	326	159	10	153	3	-	1
Елликқала	903	435	83	364	8	1	12

Киши кәрхана хәм микрофирмалар (бизнес) саны
(фермер хәм дийхан хожалықларсыз, бирлик)

	1 октябрь жағдайына дизимнен өткен		2019жыл январь- сентябрьде		Парқы (+;-)
	2018 ж.	2019 ж.	шөлкемлес- тирилди	сапласты- рылды	
Қарақалпақстан Республикасы	12064	14745	2993	612	2681
Нөкис қ.	4150	4784	885	277	634
<i>районлар:</i>					
Әмиўдәрья	842	1070	224	24	228
Беруний	1030	1239	201	19	209
Қанлықөл	279	352	78	7	73
Қараөзек	316	420	88	11	104
Кегейли	294	407	101	6	113
Қоңырат	642	801	177	37	159
Мойнақ	162	299	117	12	137
Нөкис	511	639	106	19	128
Тақыятас	315	436	106	7	121
Тахтакөпир	175	222	54	7	47
Төрткүл	1336	1645	311	27	309
Хожели	606	706	164	62	100
Шымбай	400	498	123	29	98
Шоманай	250	326	80	23	76
Елликқала	756	901	178	45	145

**Шет ел инвестициясы киритилген
кэрханалар саны**
(2019 жыл 1 октябрь жағдайына, бирлик)

	<i>Жәми дизимге алынған</i>	<i>соннан:хызмет көрсетип атырғанлар</i>	<i>Хызмет көрсетип атырғанлар жәмине салыстырғанда, процент есабында</i>
Қарақалпақстан Республикасы	145	143	98,6
Нөкис қ.	33	33	100,0
<i>районлар:</i>			
Әмиўдәрәя	6	6	100,0
Беруний	8	8	100,0
Қанлықөл	6	6	100,0
Қараөзек	9	9	100,0
Кегейли	10	9	90,0
Қоңырат	6	6	100,0
Мойнақ	19	19	100,0
Нөкис	10	10	100,0
Тақыятас	10	10	100,0
Тахтакөпир	6	6	100,0
Төрткүл	3	3	100,0
Хожели	3	3	100,0
Шымбай	6	5	83,3
Шоманай	5	5	100,0
Елликқала	5	5	100,0

2019 жыл 1 октябрь жағдайына республика бойынша 145 шет ел инвестициялары киритилген кэрханалар дизимге алынған болып, дизимге алынған кэрханалардың 143 бирлиги яғный 98,6 проценти хәрекет етпекте.

Шет ел инвестициясы киритилген кәрханалар саны (бирлик)

	Дизимге алынғанлар	2019 жыл январь-сентябрьде	
		шөлкемлестирілген ¹⁾	тоқтатылған
Қарақалпақстан Республикасы	145	28	1
Нөкис қ.	33	12	-
<i>районлар:</i>			
Әмиўдәрья	6	1	-
Беруний	8	2	-
Қанлыкөл	6	1	-
Қараөзек	9	2	-
Кегейли	10	1	-
Қоңырат	6	-	-
Мойнақ	19	3	-
Нөкис	10	1	-
Тақыятас	10	1	-
Тахтакөпир	6	-	-
Төрткүл	3	2	-
Хожели	3	-	-
Шымбай	6	-	1
Шоманай	5	1	-
Елликқала	5	1	-

¹⁾ қайта шөлкемлестирілгенлери менен бирге